

Presenting a Framework for Earnings Forecasts Reporting in the Iranian Capital Market

- Mohammad Javad Salimi** * Assistant Professor, Department of Accounting, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran
- Ghassem Blue** Associate Professor, Department of Accounting, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran
- Maghsoud Amiri** Professor, Department of Industrial Management, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran
- Hamed Zakeri** Ph.D. Candidate, Department of Accounting, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

Abstract

The earnings forecasts report is considered as one of the most important and effective reports in investors' decision-making. The purpose of this study is to present an earnings forecasts reporting framework in Iran's capital market. To achieve this research goal, the earnings forecasts reporting framework was identified first by studying the theoretical foundations and the background of the research, as well as interviewing 21 experts using the snowball method and the theme analysis method. Then, through the implementation of the fuzzy Delphi method and solicitation of opinions from 183 experts using a questionnaire and targeted judgmental sampling method, a consensus was reached on the reporting framework, resulting in the presentation of the earnings forecasts reporting framework in Iran's capital market. The research population included university faculty members, employees in regulatory organizations, investors, auditors, and providers of financial information. The research results showed that out of 122 detailed themes extracted through theme analysis, categorized into six

* Corresponding Author: j_salimi@atu.ac.ir

How to Cite: Salimi, M. J., Blue, Gh. Amiri, M., Zakeri, H. (2023). Presenting a Framework for Earnings Forecasts Reporting in The Iranian Capital Market, *Empirical Studies in Financial Accounting*, 20(77), 73-106.

main themes and 14 sub-themes, 97 detailed themes obtained the consensus among the Delphi group, thereby forming components of the earnings forecasts reporting framework. The main elements of the earnings forecasts reporting framework encompass generalities, environmental fields, characteristics, consequences, challenges, and evaluation. The findings of this research can serve as a guide for developing financial reporting standards and modifying procedures and regulations.

Keywords: earnings forecasts, financial reporting, earnings forecasts reporting, fuzzy Delphi method

1. Introduction

The management forecasts earnings is one of the disclosed information outside the financial statements, which reflects the management's forecast about the future prospects. This report is one of the most important sources of information for companies in the capital market. Corporate management possesses considerable information advantages about contingencies related to future profitability. Management disclosures are considered a valuable and potential source of information for investors. Investors are interested in estimating the future benefits of their investment so that they can assess receiving future cash earnings as well as the value of their shares. Therefore, the expected earnings from companies are important for investors and beneficiaries to make investment decisions.

How to present the earnings forecast report has been a challenging issue in recent years. Therefore, in the current situation, examining the framework and reporting method of earnings forecasting in the Iranian capital market using the opinions of experts is regarded as an essential need.

Considering the importance of earnings forecast reporting for investors, the problem of the current research is: What is the earnings forecast reporting framework in Iran's capital market? Additionally, what are the components of this framework based on the country's economic and capital market conditions?

2. Literature Review

There are several reasons for disclosing the information of managers and publishing the earnings forecast report. One reason for this is agency theory, which refers to the conflict of interests between managers and owners. In addition, we can refer to the Signaling theory, Expectation adjustment hypothesis, and Legal liability hypothesis.

The primary framework of earnings forecasting reporting includes the purpose, users, limitations, environmental fields, characteristics, and consequences.

Hirst et al. (2008) provided a framework regarding management earnings forecasting. They categorized earnings forecasts into three components including antecedents, characteristics, and consequences.

They concluded that earnings forecasting characteristics are less explored in both theoretical and empirical research, despite managers having the most control over this component.

Preussner and Aschauer (2022) synthesized the literature on management earnings forecasts and adaption mechanisms, combined existing theories into a unifying framework. Overall, the literature review provides strong support for a positive correlation between the extent and credibility of management earnings forecasts, on the one hand, and stock returns, share liquidity, and analyst coverage, on the other hand. Earnings forecasts tend to be optimistically biased, with a positive correlation with forecast uncertainty, earnings flexibility, financial distress, investor sentiment, and the share price dependency of managers' remuneration. Firm growth, legal liability, and litigation risk are significantly associated with forecast pessimism.

Until 2017, listed companies in Tehran Stock Exchange published an independent report titled earnings forecasts report. The Securities and Exchange Organization announced in a notification that since January 2018, the Issuers are not allowed to publish earnings forecasts report. Instead, they are required to prepare and disclose the management's interpretive report alongside the interim and annual financial statements. Recently, as of July 2021, the return of the earnings forecast report was announced with a new procedure for five industries.

3. Methodology

To achieve the goal of the research, the primary framework was first identified by studying the literature review and theoretical background. Semi-structured interviews were then conducted with 21 experts using the snowball sampling method. The data from the interview was analyzed using the theme analysis method and the earnings forecasts reporting framework was extracted according to the country's environmental characteristics. Finally, the fuzzy Delphi method was implemented and opinions were gathered from 183 experts through a questionnaire and targeted judgment sampling method to reach a consensus on the earnings forecasts reporting framework.

The statistical population of the research included university faculty members, employees in regulatory organizations, investors, auditors, and providers of financial information.

4. Results

The research results showed that out of 122 detailed themes extracted through theme analysis, which were categorized into 6 main themes and 14 sub-themes, 97 detailed themes obtained consensus from the Delphi group and were identified as components of the earnings forecasts reporting framework. The main themes of the framework are generalities, environmental fields, characteristics, consequences, challenges, and evaluation. Each main theme consists of sub-themes. For example, the generalities theme includes sub-themes such as purpose, users, and limitations. The environmental fields theme covers aspects related to the forecast environment and company characteristics. The characteristics theme encompasses the method of publishing, features, text of the report, and assurance. The consequences theme addresses the consequences of publishing and non-publishing. The challenges theme explores the challenges in the environment and the company. Lastly, the evaluation theme focuses on the evaluation of the disclosure procedure.

5. Discussion

The findings of this research can serve as a valuable guide for developing financial reporting standards and modifying procedures and regulations.

The paper has some limitations. The use of questionnaires, which is common in humanities research, is inherently limited, and this research is no exception. The time limitation, the diverse knowledge base of the experts, and their interest in the research topic may have influenced the quality of the experts' responses to the questionnaire.

6. Conclusion

This research has presented the earnings forecasts reporting framework in Iran's capital market, consisting of 6 main themes. The results of this study can help Iran's Accounting Standards Development Committee in developing standards. Furthermore, the Securities and Exchange Organization can use the framework, particularly for the evaluation theme to modify and present regulations

related to earnings forecasting reporting. Additionally, investors can use the results of this research to enhance their understanding about the earnings forecast report and make more informed investment decisions. Issuers can also use the framework to improve information disclosure and prepare reports.

Acknowledgments

I am grateful to all the esteemed professors and experts who helped me in this way. I would also like to express my gratitude to the staff of Allameh Tabataba'i University for their cooperation.

ارائه چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود در بازار سرمایه ایران

محمد جواد سلیمی* استادیار حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

قاسم بولو دانشیار حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

مقصود امیری استاد مدیریت صنعتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

حامد ذاکری دانشجوی دکتری رشته حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

چکیده

گزارش پیش‌بینی سود به‌عنوان یکی از گزارش‌های مهم و مؤثر در تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران تلقی می‌شود. هدف از این مطالعه ارائه چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود در بازار سرمایه ایران است. برای دستیابی به هدف پژوهش، ابتدا با مطالعه مبانی نظری و پیشینه پژوهش و همچنین مصاحبه با ۲۱ خبره به روش گلوله برفی و استفاده از روش تحلیل‌مجموع چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود شناسایی شد. سپس با اجرای روش دلفی فازی و نظرخواهی از ۱۸۳ خبره با استفاده از پرسشنامه و روش نمونه‌گیری قضاوتی هدفمند چارچوب گزارشگری مورد اجماع قرار گرفت و چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود در بازار سرمایه ایران ارائه شد. جامعه آماری پژوهش، اعضا هیئت‌علمی دانشگاه، شاغلان در سازمان‌های نظارتی، سرمایه‌گذاران، حساب‌برسان و تهیه‌کنندگان اطلاعات مالی بودند. نتایج پژوهش نشان داد که از ۱۲۲ تم تفصیلی استخراج‌شده از طریق تحلیل‌مجموع در قالب ۶ تم اصلی و ۱۴ تم فرعی، ۹۷ تم تفصیلی، اجماع‌گروه دلفی را کسب نمودند و به‌عنوان اجزای چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود شناسایی شدند. عناصر اصلی چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود عبارت است از کلیات، زمینه‌های محیطی، مشخصات، پیامدها، چالش‌ها و ارزیابی. یافته‌های این پژوهش می‌تواند راهنمای مناسبی جهت تدوین استانداردهای گزارشگری مالی و اصلاح رویه‌ها و مقررات باشد.

کلیدواژه‌ها: پیش‌بینی سود، گزارشگری مالی، گزارشگری پیش‌بینی سود، روش دلفی فازی.

مقدمه

یکی از عوامل اساسی توسعه اقتصادی سرمایه‌گذاری است. سرمایه‌گذاری به برنامه‌ریزی نیازمند است تا استفاده مناسب از فرصت‌های موجود امکان‌پذیر شود. جهت افزایش اثربخشی برنامه‌ریزی باید توانایی پیش‌بینی صحیح بهبود یابد. پیش‌بینی عنصر کلیدی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی است. یکی از این پیش‌بینی‌ها، گزارش پیش‌بینی سود است که باید دربرگیرنده اطلاعات مربوط، قابل فهم و به موقع باشد. پیش‌بینی‌های دقیق و به موقع موجب بهبود تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران می‌شود.

گزارش پیش‌بینی سود یکی از مهم‌ترین منابع اطلاعات شرکت‌ها در بازار سرمایه است. افشاهای مدیریت، منبع ارزشمند و بالقوه‌ای از اطلاعات برای سرمایه‌گذاران تلقی می‌شوند. آن‌ها علاقه دارند منافع آینده سرمایه‌گذاری خود را برآورد نمایند تا بتوانند درباره دریافت سود نقدی آینده و نیز ارزش سهام خود قضاوت کنند. آن‌ها به اطلاعات پیش‌بینی سود اتکا کرده و در قیمت‌گذاری سهم از آن استفاده می‌کنند.

با افزایش ضریب نفوذ بازار سرمایه در کشور ناشی از خرید سهام توسط بخش زیادی از جامعه، آزادسازی سهام عدالت در سال ۱۳۹۹ و افزایش تعداد شرکت‌های بورسی و فرابورسی، اهمیت نقش نهادهای ناظر و ناشران در ارتقای شفافیت و کارایی بازار سرمایه بیش‌ازپیش افزایش یافته است. ارائه گزارش‌ها و اطلاعات مالی نظیر گزارش پیش‌بینی سود اقدامی ضروری در این حوزه قلمداد می‌شود. نحوه ارائه گزارش پیش‌بینی سود در سال‌های اخیر مسئله برانگیز بوده است. شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس تا سال ۱۳۹۶ گزارش پیش‌بینی سود ارائه می‌کردند، از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹ با ابلاغ سازمان بورس این گزارش حذف و گزارش تفسیری مدیریت جایگزین شد و از سال ۱۴۰۰ بازگشت گزارش پیش‌بینی سود با رویه جدید برای پنج صنعت ابلاغ شد.

از آنجایی که گزارش پیش‌بینی سود برای استفاده‌کنندگان دارای اهمیت است و بر تصمیمات آن‌ها تأثیرگذار است؛ این پژوهش درصدد پاسخ به این سؤال است که با توجه به شرایط محیطی ایران، چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود در بازار سرمایه چیست؟

همچنین این چارچوب از چه اجزاء و مؤلفه‌هایی تشکیل شده است؟ یافته‌های این پژوهش در خصوص شناسایی چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود می‌تواند راهنمای مناسب و پیش‌زمینه‌ای جهت تدوین استاندارد و ارائه رویه‌ها و مقررات گزارشگری باشد.

پیشینه پژوهش

در خصوص افشای اطلاعات مدیران و انتشار گزارش پیش‌بینی سود دلایل متعددی بیان شده است که می‌توان به تئوری نمایندگی، تئوری علامت‌دهی، فرضیه تعدیل انتظارات و فرضیه تعهدات قانونی اشاره نمود (Choi, 2000).

تئوری نمایندگی^۱ به تضاد منافع مدیران و مالکان اشاره دارد. گزارشگری مالی این امکان را فراهم می‌آورد تا مالکان بتوانند مباشرت و حسابدهی مدیران را مورد ارزیابی قرار دهند. از طرفی مدیران نیز می‌توانند از گزارشگری مالی به‌عنوان ابزاری برای شرح عملکرد و کاهش تضاد میان خود و مالکان بهره‌جویند (Bazine and Vural, 2011).

تئوری علامت‌دهی^۲ به انگیزه شرکت‌ها جهت انتشار گزارشگری مالی اشاره دارد. شرکت‌ها اقدام به افشا اطلاعات می‌نمایند تا در رقابت با سایر شرکت‌ها جهت دسترسی به منابع محدود موفق شوند (Bini et al., 2010).

فرضیه تعدیل انتظارات^۳ توسط Ajinga, B. B, Gift, M.J. (1984) ایجاد شد. بر اساس این فرضیه، مدیران انگیزه دارند جهت همسو کردن انتظارات سرمایه‌گذاران در خصوص سود، گزارش پیش‌بینی سود منتشر نمایند. انتشار گزارش منجر به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و در نتیجه هزینه‌های معاملات می‌شود.

فرضیه تعهدات قانونی^۴ بر افشا اخبار بد متمرکز است. Skinner, D. (1994) فرض کرد مدیران به‌خاطر جلوگیری از غافلگیری سرمایه‌گذاران از کاهش بزرگ سود واقعی، گزارش پیش‌بینی سود با اخبار بد را افشا می‌نمایند.

-
1. Agency Theory
  2. Signalling theory
  3. Expectation adjustment hypothesis
  4. Legal liability hypothesis

کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا^۱ ابتدا در سال ۱۹۷۳ به شرکت‌های بورسی اجازه داد گزارش پیش‌بینی سود منتشر نمایند؛ اما به دلیل مخالفت‌های زیاد در آوریل سال ۱۹۷۶ این پیشنهاد حذف گردید. سرمایه‌گذاران جزء در فقدان انتشار گزارش پیش‌بینی سود توسط مدیریت، از گزارش‌های تحلیلگران حرفه‌ای استفاده می‌نمایند.

تعداد شرکت‌های منتشرکننده گزارش پیش‌بینی سود از ۱۰ الی ۱۵ درصد در اواسط دهه ۱۹۹۰ به ۵۰ درصد در سال ۲۰۰۴ افزایش یافته است. برخی شرکت‌ها در بحران مالی ۲۰۰۸ به دلیل نااطمینانی بسیار زیاد از ادامه انتشار آن خودداری کردند. طبق اعلام سایت سازمان جهانی تمرکز سرمایه بر بلندمدت^۲، ۳۶ درصد شرکت‌های S&P500 در سال ۲۰۱۰ گزارش پیش‌بینی سود سه‌ماهه منتشر می‌کردند. در سال ۲۰۱۷ این شاخص به ۲۸ درصد و در سال ۲۰۱۹ به ۲۳/۴ درصد کاهش یافته است. با شروع بحران کرونا بسیاری از شرکت‌ها گزارش پیش‌بینی سود سه‌ماهه را به حالت تعلیق درآوردند. بدین ترتیب در سال ۲۰۲۰ تنها ۱۶/۲ درصد شرکت‌ها گزارش پیش‌بینی سود سه‌ماهه را منتشر کردند. داده‌های سال ۲۰۲۱ حاکی از احیای انتشار گزارش پیش‌بینی سود سه‌ماهه است به طوری که در این سال ۲۱/۴ درصد شرکت‌ها این گزارش را منتشر نمودند.

Hope, O.K, et al. (2022) نتیجه گرفتند علت تعلیق انتشار گزارش پیش‌بینی سود توسط بسیاری از شرکت‌ها در دوران کرونا، عدم اطمینان اقتصادی ناشی از قرار گرفتن شرکت‌ها در معرض همه‌گیری کرونا به جای عملکرد مالی ضعیف است. همچنین، این تعلیق هنگامی قوی‌تر می‌شود که شرکت‌ها با ریسک بالاتری از دعاوی قضایی مواجه شوند.

Liao, Ch., et al. (2023) دریافتند شرکت‌های با مدیران مالی برون‌گرا تمایل دارند تعداد بیشتری گزارش پیش‌بینی سود همراه با اطلاعات تکمیلی و با جزییات بیشتر منتشر کنند. با این حال، پیش‌بینی‌های سودی که توسط مدیران مالی برون‌گرا منتشر می‌شود، میزان دقت و به موقع بودن آن‌ها کمتر است و خوش‌بینانه‌تر هستند. یافته‌های آن‌ها نشان داد

1. Securities and Exchange Commission (SEC)

2 www.fcltglobal.org

پیش‌بینی‌های سود منتشرشده توسط مدیران مالی برون‌گرا لزوماً کیفیت بهتری ندارند، اما بازار سهام عموماً به این پیش‌بینی‌ها واکنش مثبت نشان می‌دهد.

در بورس ژاپن انتشار گزارش پیش‌بینی سود الزامی شده است؛ البته مدیران در خصوص تعداد بازنگری درباره آن اختیار دارند (Kato et al., 2009).

Otomasa.Sh. et al. (2020) با بررسی شرکت‌های ژاپنی نشان دادند که پاداش مدیریت با خطای پیش‌بینی سود مدیریت رابطه مثبت دارد و این رابطه زمانی که سود تحقق‌یافته از پیش‌بینی‌های سود اولیه فراتر رود، تقویت می‌شود. آن‌ها نتیجه گرفتند پیش‌بینی‌های سود اولیه مدیریت می‌تواند به‌عنوان یک هدف عملکرد در قراردادهای پاداش مدیریت استفاده شود. علاوه بر این پیش‌بینی سود مدیریت برای بهبود کارایی قرارداد و ارائه اطلاعات مفید به سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه با اهمیت است.

Kitagava, N. (2021) با تحقیق درباره شرکت‌های ژاپنی نتیجه گرفت در دوره‌هایی که نااطمینانی در اقتصاد کلان بالاست، شرکت‌ها تمایل دارند پیش‌بینی‌های سود دقیقی را گزارش کنند. درواقع، مدیران سعی می‌کنند پیش‌بینی‌های خود را محقق سازند یا پیش‌بینی‌های خود را به سمت پایین تعدیل کنند، زیرا سرمایه‌گذاران در زمانی که نااطمینانی در اقتصاد کلان بالاست، وزن بیشتری را به اخبار بد می‌دهند. این نتایج نشان داد که سودمندی پیش‌بینی‌های مدیریت حتی زمانی که نااطمینانی در اقتصاد کلان بالاست، کاهش نمی‌یابد.

در چین از سال ۲۰۰۴ تاکنون گزارش پیش‌بینی سود برای شرکت‌های بورسی که یکی از این شرایط را داشته باشند، اجباری شده است: انتظار زیان برای سال آتی داشته باشد. در سال قبل زیان داشته است، درحالی‌که در سال جاری سود به دست خواهد آورد. تغییرات سود شامل کاهش یا افزایش سود حداقل ۵۰ درصد باشد. شرکت‌ها ممکن است در سایر شرایط گزارش پیش‌بینی سود اختیاری منتشر کنند (Huang et al., 2013).

Wang, B.Y., et al. (2022) نشان دادند مدیران شرکت‌های چینی جهت کمک به سهامداران عمده برای فروش سهام و سود بیشتر آن‌ها، نوع افشا، زمان‌بندی و ویژگی -

های پیش‌بینی سود را انتخاب می‌کنند. این امر منجر به کاهش کیفیت افشای اطلاعات و کارایی تخصیص سرمایه در بازار سرمایه چین می‌شود.

در ایران شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس تا سال ۱۳۹۶ یک گزارش مستقل با عنوان گزارش پیش‌بینی عملکرد سالانه منتشر می‌کردند. سازمان بورس و اوراق بهادار طی ابلاغیه شماره ۱۲۲/۲۹۳۸۶ مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۹ اعلام نمود از تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۹ ناشران ثبت‌شده نزد سازمان مجاز به انتشار گزارش پیش‌بینی عملکرد سالانه نمی‌باشند و مکلف‌اند گزارش تفسیری مدیریت را همراه با صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای و سالانه تهیه و افشا نمایند. این سازمان طی نامه شماره ۱۲۱/۱۴۶۶۵۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۱ رویه افشای پیش‌بینی عملکرد از سوی شرکت‌های تولیدی پذیرفته‌شده را ابلاغ و از تاریخ ۲۰ تیرماه و برای گزارش‌های مالی مربوط به سال مالی ۱۴۰۰، لازم‌الاجرا نمود. در رویکرد جدید، انتشار هم‌زمان گزارش تفسیری مدیریت همراه با مفروضات پیش‌بینی صورت سود و زیان برای ۵ صنعت تولیدی پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در قالب جداول «خلاصه اطلاعات گزارش تفسیری» الزامی شده است.

چارچوب اولیه گزارشگری پیش‌بینی سود در جدول ۱ ارائه شده است. این چارچوب شامل هدف، استفاده‌کنندگان، محدودیت‌ها، زمینه‌های محیطی، ویژگی‌ها و پیامدهاست.

جدول ۱. چارچوب اولیه گزارشگری پیش‌بینی سود

عنوان	مؤلفه‌ها
هدف	سودمند در تصمیم‌گیری، مبتنی بر پاسخگویی
استفاده‌کنندگان	سرمایه‌گذاران، وام‌دهندگان، اعتباردهندگان، کارکنان، مدیریت، مشتریان، دولت، جامعه
محدودیت‌ها	اهمیت، فزونی منافع بر مخارج، احتیاط، خصوصیات صنعت
زمینه‌های محیطی	محیط پیش‌بینی
خصوصیات شرکت	محیط قانونی و نظارتی، محیط سرمایه‌گذار و تحلیلگر، حاکمیت شرکتی
مشخصات	عدم تقارن اطلاعاتی، تعهد افشا، ریسک دعاوی حقوقی خاص شرکت، انگیزه‌های مدیریت، رفتار پیش‌بینی پیشین، هزینه‌های مالکانه
	اخبار پیش‌بینی سود، دقت در برابر سوگیری، فرم پیش‌بینی، اسناد ضمیمه، انتشار گزارش

عنوان	مؤلفه‌ها
	مستقل یا همراه با سایرین، تفکیک اجزای صورت سود و زیان، به‌موقع بودن و افق پیش‌بینی، تحلیل حساسیت
پیامدها	واکنش بازار سهام، هزینه سرمایه، مدیریت سود، ریسک دعوی حقوقی، رفتار سرمایه‌گذار و تحلیلگر، شهرت در دقت و شفافیت

دو دیدگاه در خصوص هدف گزارشگری وجود دارد. این دیدگاه‌ها عبارت‌اند از ارائه اطلاعات سودمند در تصمیم‌گیری و ارائه اطلاعات جهت پاسخگویی.

بر اساس مفاهیم نظری استانداردهای بین‌المللی حسابداری، استفاده‌کنندگان گزارشگری عبارت‌اند از: سرمایه‌گذاران، وام‌دهندگان و سایر اعتباردهندگان فعلی و بالقوه. هر یک از استفاده‌کنندگان اصلی، نیازها و تمایلات اطلاعاتی متفاوت و احتمالاً متناقضی دارند (هیئت استاندارد حسابداری بین‌المللی، ۲۰۱۰).

محدودیت‌ها یا قیود حسابداری مجموعه عواملی است که برای مواجهه با ابهامات محیطی و ملحوظ داشتن ماهیت و اندازه واحدهای انتفاعی، شرایط اقتصادی و هزینه تهیه اطلاعات در نظر گرفته می‌شود (مبانی نظری حسابداری و گزارشگری مالی، ۱۳۹۳).

عوامل مؤثر در تصمیم‌گیری مدیریت جهت انتشار گزارش پیش‌بینی سود به‌عنوان زمینه‌های محیطی تعریف می‌شود. زمینه‌های محیطی به دو بخش محیط پیش‌بینی و خصوصیات شرکت طبقه‌بندی شده است. شرکت‌ها اغلب بر آیتم‌های زمینه‌های محیطی در کوتاه‌مدت کنترل ندارند یا کنترل کمی دارند اگرچه آن‌ها می‌توانند در بلندمدت بر برخی از آن‌ها تأثیر بگذارند.

مشخصات گزارش پیش‌بینی سود بیانگر معیارها و ویژگی‌های گزارش پیش‌بینی سود است.

پیامدهای پیش‌بینی به نتایج مربوط به انتشار گزارش پیش‌بینی سود اشاره دارد. پیش‌بینی سود به دلایل متنوعی منتشر می‌شود و پیامدهای متنوعی را ایجاد می‌نماید.

پژوهش‌های خارجی با بررسی ادبیات تحقیق پیش‌بینی سود به ارائه چارچوب در این حوزه پرداختند. در ادامه پژوهش‌های صورت گرفته در این زمینه تشریح می‌شود.

Widman, c. (2000) ادبیات افشا در خصوص پیش‌بینی سود را به سه بخش طبقه‌بندی نمود: محیط افشا، ویژگی‌های افشا و اثرات افشا. اولین بخش ویژگی‌های محیط افشا را توصیف می‌کند که تصمیمات افشا در آن اتخاذ می‌شود. دومین بخش جزئیات ماهیت افشاهای واقعی نظیر نوع، تناوب، به موقع بودن و اعتبار را تشریح می‌کند. در نهایت، جنبه اثر افشا شامل هزینه سرمایه، نقدینگی، هزینه نمایندگی و ترکیب سهامداران است.

Hirst, D. E., et al. (2008) چارچوبی در خصوص پیش‌بینی سود مدیریت ارائه نمودند. این چارچوب شامل سه مؤلفه و مرتبط با جدول زمانی انتشار گزارش پیش‌بینی سود است که عبارت‌اند از زمینه‌های محیطی، ویژگی‌ها و پیامدها. آن‌ها نتیجه گرفتند ویژگی‌های پیش‌بینی سود به عنوان مؤلفه کمتر شناخته شده در تئوری و تحقیقات تجربی تلقی می‌شود. علی‌رغم این که مدیران بیشترین کنترل را در خصوص این مؤلفه دارند.

Huang, X., et al. (2013) به بررسی ادبیات تجربی مرتبط با گزارش پیش‌بینی سود پرداخت. محققان در زمینه درک علت و نحوه انتشار گزارش پیش‌بینی سود توسط مدیران و اثر این گزارش بر رفتار ذینفعان (مدیران و سرمایه‌گذاران) علاقه‌مندند. بررسی تحقیقات نشان داد علت و نحوه انتشار گزارش پیش‌بینی سود توسط مدیریت، واکنش سرمایه‌گذاران به گزارش مزبور و اثر گزارش بر رفتار مدیریت چگونه است.

Preussener, N. A., Aschauer, E. (2022) با بررسی ادبیات پیش‌بینی سود یک چارچوب ارائه کردند. آن‌ها نشان دادند بین میزان و اعتبار پیش‌بینی‌های مدیریت، از یک سو، و بازده سهام، نقدینگی سهام و پوشش تحلیلگران، از سوی دیگر همبستگی مثبت قوی وجود دارد. پیش‌بینی‌های سود خوش‌بینانه همبستگی مثبتی با عدم قطعیت پیش‌بینی، انعطاف‌پذیری سود، درماندگی مالی، احساسات سرمایه‌گذار و وابستگی قیمت سهام به پاداش مدیران دارند. رشد شرکت، بدهی قانونی و ریسک دعاوی حقوقی به طور معناداری با پیش‌بینی سود بدبینانه مرتبط است. دقت پیش‌بینی سود با دقت پیش‌بینی سود پیشین،

اندازه شرکت، پوشش تحلیلگران، توافق تحلیلگران، صلاحیت‌های مدیریت و سطح حاکمیت شرکتی رابطه مثبت دارد.

در ایران تاکنون پژوهشی در خصوص چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود صورت نگرفته است. از این رو پژوهش‌هایی که در حوزه پیش‌بینی سود انجام شده، ارائه می‌شود.

ابراهیمی کردلر و ذاکری (۱۳۸۸) به بررسی مدیریت سود با استفاده از فروش دارایی‌های شرکت پرداختند. کاستن خطای پیش‌بینی سود در دوره‌های جاری و آتی یکی از انگیزه‌های مدیریت سود است. یافته‌های پژوهش با تأیید فرضیه‌ها نشان داد شرکت‌های دارای عملکرد جاری منفی (مثبت) و عملکرد آتی مثبت (منفی)، از طریق سود (زیان) فروش دارایی‌ها سود را مدیریت می‌نمایند؛ به عبارت دیگر، شرکت‌ها با فروش دارایی‌ها سود را مدیریت می‌کنند.

قائمی و اسکندرلی (۱۳۹۱) رفتار مدیران شرکت‌ها در خصوص پیش‌بینی سود سالیانه را مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش سوگیری مدیران در پیش‌بینی سود سالیانه و اثر چهار متغیر، عملکرد گذشته شرکت، رویکرد مدیران در پیش‌بینی سود سال گذشته، اندازه و نوع مالکیت شرکت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بررسی شده است. جهت سنجش سوگیری مدیران از معیارهای رشد پیش‌بینی و خطای پیش‌بینی سود استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد عملکرد گذشته، رویکرد گذشته مدیران در پیش‌بینی و نوع مالکیت شرکت در سوگیری مدیران در پیش‌بینی سود نقش دارد.

باغومیان و همکاران (۱۳۹۵) به بررسی اثر تغییرات عوامل کلان اقتصادی بر خطای پیش‌بینی سود پرداختند. نتایج تحقیق نشان داد تنها میان تغییرات تولید ناخالص داخلی و تغییرات نرخ ارز با خطای پیش‌بینی سود توسط مدیران رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. سایر متغیرها شامل تغییرات تورم، تغییرات نقدینگی و تغییرات تراز تجاری با خطای پیش‌بینی سود توسط مدیران رابطه معناداری ندارند.

حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۶) رابطه دقت پیش‌بینی سود با کارایی سرمایه‌گذاری را بررسی نمودند. انحراف از سطح سرمایه‌گذاری مورد انتظار با توجه به فرصت‌های رشد

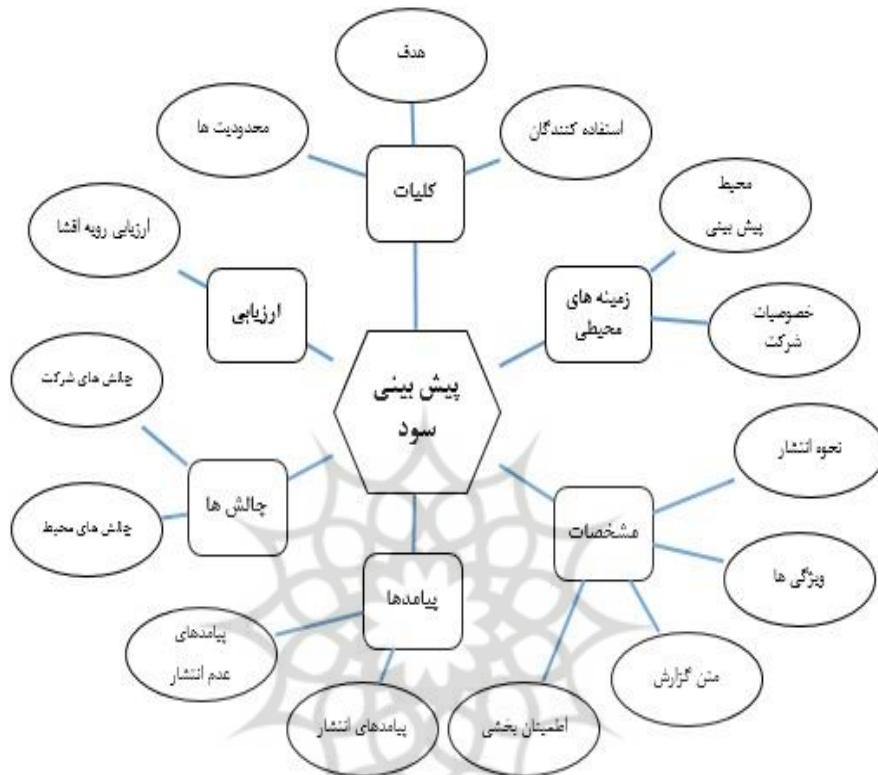
به‌عنوان معیار کارایی سرمایه‌گذاری در نظر گرفته شد. آن‌ها جهت تحلیل آماری از رگرسیون چندمتغیره و ۱۰ متغیر کنترلی (اندازه، بازده دارایی، Q توپین، رشد فروش، اهرم، بازده قیمت سهام، افق زمانی پیش‌بینی، انحراف معیار بازده قیمت، بازده دارایی و سرمایه‌گذاری) استفاده نمودند. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که دقت پیش‌بینی سود با کارایی سرمایه‌گذاری رابطه مثبت و با سرمایه‌گذاری کمتر از حد و سرمایه‌گذاری بیش‌ازحد رابطه منفی دارد.

نیک زاد چالشتری و همکاران (۱۴۰۰) دریافتند سطح تحصیلات، تجربه کاری و رشته تحصیلی مرتبط با صنعت به‌عنوان معیارهای مهم از دیدگاه خبرگان در خصوص سنجش سرمایه‌انسانی مدیرعامل است. همچنین بهبود شاخص سرمایه‌انسانی مدیرعامل دارای تأثیر مثبت بر افق پیش‌بینی سود است و موجب کاهش سوگیری پیش‌بینی سود می‌گردد اما اثر آن بر خطا و دامنه پیش‌بینی سود تأیید نمی‌گردد.

مدل مفهومی پژوهش بر اساس تم‌های استخراجی از مصاحبه‌ها با خبرگان در شکل ۱ ارائه شده است. چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود متشکل از شش بخش اصلی کلیات، زمینه‌های محیطی، مشخصات، پیامدها، چالش‌ها و ارزیابی است. هر کدام یک از این بخش‌ها از مؤلفه‌هایی تشکیل شده‌اند.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش

این پژوهش از منظر هدف از نوع تحقیقات توسعه‌ای و کاربردی و از لحاظ ماهیت داده‌ها از نوع آمیخته است. قلمرو مکانی پژوهش شهر تهران، قلمرو زمانی سال ۱۴۰۱ و قلمرو موضوعی پژوهش ارائه چارچوبی برای گزارشگری پیش‌بینی سود در بازار سرمایه ایران است. روش‌های گردآوری داده‌ها شامل روش کتابخانه‌ای، مصاحبه با خبرگان و پرسشنامه می‌باشد. روش تحلیل داده‌ها تحلیل‌م و روش دلفی فازی با اعداد مثلی است. در پژوهش حاضر ابتدا با مطالعه ادبیات موضوع و پیشینه پژوهش چارچوب اولیه شناسایی شد. سپس با مصاحبه نیمه ساختاریافته با خبرگان و بررسی داده‌ها با روش تحلیل‌م چارچوب

گزارشگری پیش‌بینی سود استخراج گردید. نظر خبرگان در خصوص چارچوب از طریق پرسشنامه جمع‌آوری و با استفاده از روش دلفی فازی تک‌مرحله‌ای مورد اجماع قرار گرفت و چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود ارائه شد. شایان‌ذکر است محاسبات فازی در نرم‌افزار اکسل صورت پذیرفت.

جامعه آماری پژوهش شامل اعضا هیئت‌علمی دانشگاه، شاغلان و اعضای کمیته‌های سازمان‌های نظارتی (سازمان حسابرسی، سازمان بورس و سایر ارکان بازار سرمایه)، سرمایه‌گذاران، حساب‌برسان و تهیه‌کنندگان اطلاعات مالی می‌باشد. در مصاحبه با خبرگان روش نمونه‌گیری گلوله برفی تا زمان رسیدن به اشباع نظری و در توزیع پرسشنامه روش نمونه‌گیری قضاوتی هدفمند استفاده شده است.

با تجزیه و تحلیل مصاحبه‌های ۲۱ خبره از طریق روش تحلیتم، چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود استخراج و بر اساس آن پرسشنامه‌ای متشکل از ۷ سؤال جمعیت‌شناسی و ۲۰ سؤال تخصصی به صورت طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای در قالب ۶ تم اصلی؛ (۱) تم کلیات شامل تم‌های فرعی هدف، استفاده‌کنندگان و محدودیت‌ها با ۲۲ گویه، (۲) تم زمینه‌های محیطی شامل محیط پیش‌بینی و خصوصیات شرکت با ۱۴ گویه، (۳) تم مشخصات شامل نحوه انتشار، ویژگی‌ها، متن گزارش و اطمینان بخشی با ۴۷ گویه، (۴) تم پیامدها شامل پیامدهای انتشار و پیامدهای عدم انتشار با ۲۰ گویه، (۵) تم چالش‌ها شامل چالش‌های محیط و شرکت با ۱۱ گویه و (۶) تم ارزیابی شامل ارزیابی رویه افشا با ۸ گویه، طراحی شد.

در اجرای روش دلفی فازی، بعد از دریافت نظرات خبرگان از طریق پرسشنامه، عبارات کلامی با توجه به جدول ۲ به اعداد فازی مثلثی تبدیل شد.

جدول ۲. اعداد فازی مثلثی طیف لیکرت ۵ درجه

مقدار فازی	عبارات کلامی	اعداد فازی (L,M,U)
۵	خیلی زیاد	(۱, ۱, ۰/۷۵)
۴	زیاد	(۱, ۰/۷۵, ۰/۵)
۳	متوسط	(۰/۲۵, ۰/۵, ۰/۷۵)

مقدار فازی	عبارات کلامی	اعداد فازی (L,M,U)
۲	کم	(۰, ۰/۲۵, ۰/۵)
۱	خیلی کم	(۰, ۰, ۰/۲۵)

در روش دلفی فازی، معمولاً خبرگان نظرات خود را در قالب حداقل مقدار، ممکن‌ترین مقدار و حداکثر مقدار بیان می‌کنند. پس از ثبت دیدگاه خبرگان به صورت فازی باید به تجمیع نظرات خبرگان پرداخت. روش‌های متنوعی برای تجمیع نظرات خبرگان ذکر شده است که در این تحقیق از روش میانگین فازی استفاده شده است. میانگین فازی n عدد فازی مثلثی از طریق رابطه زیر محاسبه شد.

$$F_{AVE} = \left(\frac{\sum l}{n}, \frac{\sum m}{n}, \frac{\sum u}{n} \right)$$

سپس باید به فازی‌زدایی مقادیر به دست آمده برای هر معیار پرداخت. به دیگر سخن، مقدار قطعی نظرات فازی خبرگان مشخص شود. در این پژوهش از روش مرکز سطح به صورت رابطه زیر استفاده شده است.

$$DF_{ij} = \frac{[(u_{ij} - l_{ij}) + (m_{ij} - l_{ij})]}{3} + l_{ij}$$

اندیس i به فرد خبره و j به معیار اشاره دارد. علامت l_j و m_j و u_j به ترتیب به حداقل، محتمل‌ترین و حداکثر مقدار ارزیابی‌ها برای معیار j است. جهت غربال معیارهای اثرگذار باید یک آستانه تحمل مدنظر قرار گیرد. آستانه تحمل در این پژوهش رقم ۰/۷ است. لذا هر معیاری که مقدار قطعی حاصل از فازی‌زدایی آن بزرگ‌تر از ۰/۷ باشد مورد قبول و کمتر از آن رد شد.

یافته‌های پژوهش

اطلاعات تفصیلی خبرگانی که پرسشنامه را تکمیل نمودند، در جدول ۳ ارائه شده است. طبق اطلاعات جدول، رشته تحصیلی ۶۹ درصد پاسخ‌دهندگان حسابداری، سن ۷۷ درصد آن‌ها بیش از ۴۰ سال و سابقه کاری ۷۹ درصد آن‌ها بیش از ۱۵ سال است.

جدول ۳. اطلاعات تفصیلی خبرگان

میزان تحصیلات			جنسیت		
درصد	تعداد	شرح	درصد	تعداد	شرح
۵	۹	لیسانس	۶۸	۱۲۵	مرد
۵۸	۱۰۶	فوق‌لیسانس	۳۲	۵۸	زن
۱۷	۳۲	دانشجوی دکتری			
۲۰	۳۶	دکتری			
۱۰۰	۱۸۳	جمع	۱۰۰	۱۸۳	جمع
سن			رشته تحصیلی		
درصد	تعداد	شرح	درصد	تعداد	شرح
۴	۸	۲۰ تا ۳۰ سال	۶۹	۱۲۶	حسابداری
۱۹	۳۵	۳۱ تا ۴۰ سال	۱۹	۳۵	مدیریت
۳۴	۶۲	۴۱ تا ۵۰ سال	۸	۱۴	اقتصاد
۳۰	۵۵	۵۱ تا ۶۰ سال	۴	۸	سایر
۱۳	۲۳	۶۱ سال به بالا			
۱۰۰	۱۸۳	جمع	۱۰۰	۱۸۳	جمع
حوزه فعالیت کاری			سابقه کاری		
درصد	تعداد	شرح	درصد	تعداد	شرح
۱۱	۲۱	هیئت علمی دانشگاه	۹	۱۷	کمتر از ۱۰ سال
۲۰	۳۶	سازمان‌های نظارتی	۱۲	۲۱	۱۱ تا ۱۵ سال
۲۶	۴۷	سرمایه‌گذاری	۳۱	۵۷	۱۶ تا ۲۰ سال
۱۸	۳۳	حسابرسی	۲۳	۴۲	۲۰ تا ۲۵ سال
۲۵	۴۶	حسابداری	۲۵	۴۶	بیشتر از ۲۵ سال
۱۰۰	۱۸۳	جمع	۱۰۰	۱۸۳	جمع

جهت بررسی روایی محتوایی پرسشنامه، پس از تدوین پرسشنامه بر اساس تحلیل‌م، با اساتید راهنما و مشاور مشورت شد و سپس پرسشنامه نهایی تهیه و تنظیم گردید. به‌منظور ارزیابی پایایی پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است. ضریب آلفای کرونباخ با استفاده از نرم‌افزار SPSS، ۰/۹۴۳ به دست آمد. با توجه به اینکه ضریب آلفای کرونباخ بیشتر از مقدار ۰/۷ است، لذا پایایی پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفت.

نتایج میانگین فازی و غربالگری فازی نظرات خبرگان در خصوص مؤلفه‌های چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود در جدول ۴ ارائه شده است. بر اساس جدول مزبور، مؤلفه‌های وام‌دهندگان و مدیریت درتم استفاده‌کنندگان، میزان پاسخگویی و پاسخ‌خواهی در جامعه درتم محیط پیش‌بینی، چرخه عمر شرکت و میزان سهام شناور آزاد درتم خصوصیات شرکت، نحوه ارائه گزارش (گزارش همراه با سایر گزارش‌های مالی)، کدام شرکت‌ها (شرکت‌های تولیدی، کلیه شرکت‌ها به‌استثنای سرمایه‌گذاری‌ها)، نحوه افشا (افشا اختیاری، افشا اجباری و اختیاری بر اساس صنعت)، دوره زمانی انتشار (سالانه و شش‌ماهه، سالانه و تجدیدنظر در صورت اتفاق با اهمیت، سالانه و شش‌ماهه و تجدیدنظر در صورت اتفاق با اهمیت) درتم نحوه انتشار، تبیین خطای پیش‌بینی سود پیشین و سیاست تقسیم سود درتم متن گزارش، اطمینان‌بخشی گزارش پیش‌بینی سود (عدم نیاز به اطمینان-بخشی، اطمینان‌بخشی اختیاری، عدم قبول مسئولیت توسط حساب‌برسان) و دوره زمانی اطمینان‌بخشی (سالانه، سالانه و میان‌دوره‌ای، سالانه و گزارش‌های با تعدیلات بالا) درتم اطمینان‌بخشی، نقدشوندگی سهام، افزایش ریسک دعاوی حقوقی و اکتفا به گزارش شرکت درتم پیامدهای انتشار و درنهایت مالکیت شبه‌دولتی درتم چالش‌های شرکت به دلیل اینکه امتیاز کمتر از ۰/۷ کسب کردند، حذف شدند و بقیه مؤلفه‌ها از دیدگاه خبرگان مورد پذیرش قرار گرفتند و به‌عنوان اجزای چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود شناسایی شدند.

جدول ۴. میانگین فازی و غربالگری فازی نظرات خبرگان

نماد	شرح	میانگین فازی نظرات			مقدار قطعی	نتیجه
		U	M	L		
	تم: کلیات					
	هدف					
Q1	ارائه اطلاعات سودمند در تصمیم‌گیری	۰/۹۹	۰/۸۶	۰/۶۱	۰/۸۲	پذیرش
Q2	ارائه اطلاعات برای پاسخگویی	۰/۹۳	۰/۷۴	۰/۴۹	۰/۷۲	پذیرش
	استفاده‌کنندگان					
Q3	سرمایه‌گذاران	۰/۹۹	۰/۹۳	۰/۶۸	۰/۸۷	پذیرش
Q4	اعتباردهندگان	۰/۹۸	۰/۸۷	۰/۶۲	۰/۸۲	پذیرش
Q5	تحلیلگران	۰/۹۹	۰/۹۱	۰/۶۶	۰/۸۵	پذیرش
Q6	سهامداران	۱/۰۰	۰/۹۲	۰/۶۷	۰/۸۶	پذیرش
Q7	وام‌دهندگان	۰/۷۸	۰/۵۵	۰/۳۰	۰/۵۴	رد
Q8	نهادهای ناظر بازار سرمایه	۰/۹۸	۰/۸۸	۰/۶۳	۰/۸۳	پذیرش
Q9	مدیریت	۰/۷۹	۰/۵۷	۰/۳۲	۰/۵۶	رد
Q10	مدیران دارای حرفه‌ای	۰/۹۷	۰/۸۵	۰/۶۰	۰/۸۰	پذیرش
	محدودیت‌ها					
Q11	فزونی منافع بر مخارج در تهیه گزارش	۰/۹۸	۰/۷۹	۰/۵۴	۰/۷۷	پذیرش
Q12	خصوصیات صنعت	۰/۹۸	۰/۷۹	۰/۵۴	۰/۷۷	پذیرش
Q13	بی‌ثباتی در محیط اقتصادی سیاسی	۰/۹۹	۰/۸۵	۰/۶۰	۰/۸۲	پذیرش
Q14	اهمیت	۰/۹۸	۰/۸۴	۰/۵۹	۰/۸۰	پذیرش
Q15	احتیاط	۰/۹۸	۰/۸۵	۰/۶۰	۰/۸۱	پذیرش
Q16	پیش‌بینی عوامل خارج از کنترل مدیریت	۰/۹۱	۰/۸۰	۰/۵۵	۰/۷۵	پذیرش
Q17	دانش مالی شرکت‌ها	۰/۹۷	۰/۸۴	۰/۵۹	۰/۸۰	پذیرش
Q18	دانش پایین استفاده‌کنندگان	۰/۹۸	۰/۸۵	۰/۶۰	۰/۸۱	پذیرش
Q19	اعتماد به بازار سرمایه	۰/۹۸	۰/۸۶	۰/۶۱	۰/۸۲	پذیرش
Q20	دخالت دولت در بازار سرمایه	۰/۹۸	۰/۸۴	۰/۵۹	۰/۸۰	پذیرش
Q21	بندهای شرط حسابرسان	۰/۹۷	۰/۸۰	۰/۵۵	۰/۷۷	پذیرش
Q22	معقول بودن مفروضات پیش‌بینی	۰/۹۸	۰/۸۳	۰/۵۸	۰/۸۰	پذیرش
	تم: زمینه‌های محیطی					
	محیط پیش‌بینی					

ارائه چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود در بازار سرمایه ایران؛ سلیمی و همکاران | ۹۵

نماد	شرح	میانگین فازی نظرات			مقدار قطعی	نتیجه
		U	M	L		
Q23	محیط قانونی و نظارتی	۰/۹۸	۰/۹۱	۰/۶۶	۰/۸۵	پذیرش
Q24	حاکمیت شرکتی	۰/۹۷	۰/۷۹	۰/۵۴	۰/۷۶	پذیرش
Q25	محیط سرمایه‌گذار و تحلیلگر	۰/۹۷	۰/۷۹	۰/۵۴	۰/۷۷	پذیرش
Q26	محیط اقتصادی سیاسی	۰/۹۹	۰/۸۵	۰/۶۰	۰/۸۲	پذیرش
Q27	صنعت	۰/۹۸	۰/۸۰	۰/۵۵	۰/۷۸	پذیرش
Q28	میزان پاسخگویی و پاسخ‌خواهی در جامعه	۰/۸۹	۰/۶۹	۰/۴۴	۰/۶۷	رد
Q29	تغییرات استانداردهای حسابداری	۰/۹۶	۰/۷۸	۰/۵۳	۰/۷۶	پذیرش
	<u>خصوصیات شرکت</u>					
Q30	کاهش عدم تقارن اطلاعاتی	۰/۹۸	۰/۸۱	۰/۵۶	۰/۷۸	پذیرش
Q31	انگیزه‌های مدیریت	۰/۹۸	۰/۸۳	۰/۵۸	۰/۸۰	پذیرش
Q32	رفتار پیش‌بینی پیشین	۰/۹۴	۰/۷۳	۰/۴۸	۰/۷۲	پذیرش
Q33	سهامدار دولتی یا خصوصی	۰/۹۸	۰/۸۱	۰/۵۶	۰/۷۸	پذیرش
Q34	ویژگی‌های مدیریت	۰/۹۸	۰/۸۱	۰/۵۶	۰/۷۸	پذیرش
Q35	چرخه عمر شرکت	۰/۸۳	۰/۵۹	۰/۳۴	۰/۵۹	رد
Q36	میزان سهام شناور آزاد	۰/۷۶	۰/۵۲	۰/۲۷	۰/۵۲	رد
	تم: مشخصات					
	<u>نحوه انتشار</u>					
Q37	مسئولیت تهیه با هیئت‌مدیره	۰/۹۸	۰/۸۷	۰/۶۲	۰/۸۳	پذیرش
Q38	افشا تغییرات با اهمیت سود	۰/۹۹	۰/۸۵	۰/۶۰	۰/۸۱	پذیرش
Q39	ارائه افق پیش‌بینی	۰/۹۸	۰/۸۳	۰/۵۸	۰/۸۰	پذیرش
Q40	گزارش به صورت مستقل	۰/۹۷	۰/۸۳	۰/۵۸	۰/۷۹	پذیرش
Q41	گزارش همراه با سایر گزارش‌های مالی	۰/۷۱	۰/۴۹	۰/۲۶	۰/۴۹	رد
Q42	کلیه شرکت‌ها (تولیدی و غیرتولیدی)	۰/۹۹	۰/۸۷	۰/۶۲	۰/۸۳	پذیرش
Q43	شرکت‌های تولیدی	۰/۶۶	۰/۴۲	۰/۲۰	۰/۴۳	رد
Q44	کلیه شرکت‌ها به استثنای سرمایه‌گذاری‌ها	۰/۶۶	۰/۴۲	۰/۲۰	۰/۴۳	رد
Q45	افشا اجباری	۰/۹۸	۰/۸۶	۰/۶۱	۰/۸۲	پذیرش
Q46	افشا اختیاری	۰/۶۷	۰/۴۴	۰/۲۲	۰/۴۴	رد
Q47	افشا اجباری و اختیاری بر اساس صنعت	۰/۶۸	۰/۴۴	۰/۲۲	۰/۴۵	رد
Q48	سالانه و میان‌دوره‌ای	۰/۹۸	۰/۸۸	۰/۶۳	۰/۸۳	پذیرش

نماد	شرح	میانگین فازی نظرات			مقدار قطعی	نتیجه
		U	M	L		
Q49	سالانه و شش ماهه	۰/۷۳	۰/۴۹	۰/۲۶	۰/۴۹	رد
Q50	سالانه و تجدیدنظر در صورت اتفاق بااهمیت	۰/۷۱	۰/۴۷	۰/۲۴	۰/۴۷	رد
Q51	سالانه و شش ماهه و تجدیدنظر در صورت اتفاق با اهمیت	۰/۸۰	۰/۶۱	۰/۳۷	۰/۵۹	رد
	<u>ویژگی‌ها</u>					
Q52	به موقع بودن	۰/۹۹	۰/۹۱	۰/۶۶	۰/۸۵	پذیرش
Q53	دقت پیش‌بینی سود	۰/۹۹	۰/۹۱	۰/۶۶	۰/۸۵	پذیرش
Q54	عدم سوگیری در پیش‌بینی سود	۱/۰۰	۰/۸۳	۰/۵۸	۰/۸۰	پذیرش
Q55	فراوانی پیش‌بینی سود	۰/۹۹	۰/۸۸	۰/۶۳	۰/۸۳	پذیرش
Q56	مربوط بودن	۰/۹۹	۰/۸۳	۰/۵۸	۰/۸۰	پذیرش
Q57	افشا کافی و کامل	۰/۹۹	۰/۸۲	۰/۵۷	۰/۷۹	پذیرش
Q58	قابلیت تأیید	۰/۹۹	۰/۸۷	۰/۶۲	۰/۸۳	پذیرش
Q59	خوانایی و بدون کلمات پیچیده	۰/۹۹	۰/۸۸	۰/۶۳	۰/۸۴	پذیرش
Q60	انعطاف‌پذیری در نحوه ارائه اطلاعات	۰/۹۹	۰/۸۸	۰/۶۳	۰/۸۳	پذیرش
	<u>متن گزارش</u>					
Q61	مفروضات پیش‌بینی	۰/۹۹	۰/۸۸	۰/۶۳	۰/۸۳	پذیرش
Q62	تحلیل حساسیت	۰/۹۹	۰/۸۷	۰/۶۲	۰/۸۲	پذیرش
Q63	جزئیات اقلام صورت سود و زیان	۰/۹۹	۰/۸۳	۰/۵۸	۰/۸۰	پذیرش
Q64	سناریو محور	۰/۹۷	۰/۸۲	۰/۵۷	۰/۷۹	پذیرش
Q65	طرح‌های توسعه	۰/۹۹	۰/۸۳	۰/۵۸	۰/۸۰	پذیرش
Q66	تبیین خطای پیش‌بینی سود پیشین	۰/۸۳	۰/۶۲	۰/۳۸	۰/۶۱	رد
Q67	ریسک‌های مرتبط با پیش‌بینی سود	۰/۹۹	۰/۸۷	۰/۶۲	۰/۸۲	پذیرش
Q68	اشاره به استانداردهای حسابداری مؤثر بر سود	۰/۹۲	۰/۸۰	۰/۵۶	۰/۷۶	پذیرش
Q69	فرمت نمونه و افشا متفاوت بر اساس صنایع	۰/۹۹	۰/۸۸	۰/۶۳	۰/۸۳	پذیرش
Q70	ویژگی‌های صنعت و شرکت	۰/۹۸	۰/۸۷	۰/۶۲	۰/۸۳	پذیرش
Q71	سیاست تقسیم سود	۰/۸۱	۰/۶۱	۰/۳۷	۰/۶۰	رد
Q72	صورت‌های مالی تلفیقی پیش‌بینی شده	۰/۹۹	۰/۸۸	۰/۶۳	۰/۸۳	پذیرش
Q73	نقاط قوت و ضعف در مدل کسب و کار	۰/۹۹	۰/۸۸	۰/۶۳	۰/۸۳	پذیرش
Q74	بدهی‌های احتمالی	۰/۹۷	۰/۸۶	۰/۶۱	۰/۸۱	پذیرش

نتیجه	مقدار قطعی	میانگین فازی نظرات			شرح	نماد
		U	M	L		
					<u>اطمینان بخشی</u>	
رد	۰/۴۰	۰/۶۲	۰/۳۹	۰/۱۸	عدم نیاز به اطمینان بخشی	Q75
پذیرش	۰/۸۰	۰/۹۷	۰/۸۵	۰/۶۰	اطمینان بخشی توسط حسابرس	Q76
رد	۰/۴۰	۰/۶۴	۰/۳۹	۰/۱۷	اطمینان بخشی به صورت اختیاری	Q77
رد	۰/۳۵	۰/۵۸	۰/۳۴	۰/۱۴	عدم قبول مسئولیت توسط حساب‌برسان	Q78
پذیرش	۰/۷۷	۰/۹۶	۰/۸۰	۰/۵۵	اطمینان بخشی سامانه‌های پیش‌بینی	Q79
رد	۰/۴۹	۰/۷۱	۰/۴۹	۰/۲۶	فقط سالانه	Q80
پذیرش	۰/۷۹	۰/۹۶	۰/۸۳	۰/۵۸	سالانه و شش‌ماهه	Q81
رد	۰/۴۷	۰/۷۰	۰/۴۷	۰/۲۳	سالانه و میان‌دوره‌ای	Q82
رد	۰/۵۲	۰/۷۴	۰/۵۲	۰/۲۸	سالانه و گزارش‌های با تعدیلات بالا	Q83
					تم: پیامدها	
					<u>پیامدهای انتشار</u>	
پذیرش	۰/۸۱	۰/۹۷	۰/۸۶	۰/۶۱	کمک به تحلیل‌گر و سرمایه‌گذار	Q84
پذیرش	۰/۷۴	۰/۹۴	۰/۷۷	۰/۵۲	مدیریت سود	Q85
پذیرش	۰/۸۲	۰/۹۶	۰/۸۸	۰/۶۳	واکنش بازار سهام	Q86
پذیرش	۰/۷۷	۰/۹۷	۰/۷۹	۰/۵۴	شهرت در دقت و شفافیت	Q87
رد	۰/۵۳	۰/۷۶	۰/۵۴	۰/۳۰	نقدشوندگی سهام	Q88
رد	۰/۴۹	۰/۷۳	۰/۴۹	۰/۲۵	افزایش ریسک دعاوی حقوقی	Q89
پذیرش	۰/۷۸	۰/۹۲	۰/۸۳	۰/۵۸	کاهش هزینه سرمایه	Q90
رد	۰/۳۸	۰/۶۱	۰/۳۸	۰/۱۶	اکتفا به گزارش شرکت	Q91
پذیرش	۰/۸۴	۰/۹۸	۰/۸۹	۰/۶۴	افزایش شفافیت اطلاعاتی	Q92
پذیرش	۰/۷۷	۰/۹۲	۰/۸۱	۰/۵۶	پیامدهای حقوقی و قانونی	Q93
پذیرش	۰/۸۱	۰/۹۶	۰/۸۶	۰/۶۱	پیامدهای سیاسی و اجتماعی	Q94
پذیرش	۰/۸۱	۰/۹۶	۰/۸۷	۰/۶۲	عمق بخشی به بازار	Q95
					<u>پیامدهای عدم انتشار</u>	
پذیرش	۰/۸۳	۰/۹۸	۰/۸۷	۰/۶۲	خلأ اطلاعاتی	Q96
پذیرش	۰/۷۴	۰/۹۳	۰/۷۷	۰/۵۲	کاهش دغدغه مدیران	Q97
پذیرش	۰/۷۷	۰/۹۶	۰/۷۹	۰/۵۵	فقدان تحلیل مناسب	Q98
پذیرش	۰/۷۷	۰/۹۶	۰/۷۹	۰/۵۴	کاهش پاسخگویی مدیریت	Q99

نماد	شرح	میانگین فازی نظرات			مقدار قطعی	نتیجه
		U	M	L		
Q100	معاملات بر اساس شایعات و فضای مجازی	۰/۹۶	۰/۷۹	۰/۵۴	۰/۷۶	پذیرش
Q101	کاهش کارایی اطلاعاتی	۰/۹۸	۰/۸۳	۰/۵۹	۰/۸۰	پذیرش
Q102	تبلیغ سهام خاص و افزایش حبابی قیمت	۰/۹۶	۰/۷۸	۰/۵۳	۰/۷۵	پذیرش
Q103	افزایش عدم تقارن اطلاعاتی	۰/۹۸	۰/۸۳	۰/۵۸	۰/۸۰	پذیرش
	تم: چالش‌ها					
	<u>چالش‌های محیط</u>					
Q104	پاسخگویی با ضمانت اجرایی	۰/۹۷	۰/۸۰	۰/۵۵	۰/۷۷	پذیرش
Q105	عدم ثبات قوانین و مقررات	۰/۹۸	۰/۸۵	۰/۶۰	۰/۸۱	پذیرش
Q106	قیمت‌گذاری دستوری	۰/۹۸	۰/۸۵	۰/۶۰	۰/۸۱	پذیرش
Q107	ترویج سرمایه‌گذاری غیرمستقیم	۰/۹۳	۰/۷۳	۰/۴۹	۰/۷۲	پذیرش
Q108	فعال کردن افکار عمومی در بازار	۰/۹۸	۰/۸۲	۰/۵۷	۰/۷۹	پذیرش
	<u>چالش‌های شرکت</u>					
Q109	دست‌کاری بازار	۰/۹۸	۰/۸۶	۰/۶۱	۰/۸۲	پذیرش
Q110	اطلاعات ساختگی	۰/۹۸	۰/۸۵	۰/۶۰	۰/۸۱	پذیرش
Q111	اطلاعات محرمانه	۰/۹۷	۰/۸۱	۰/۵۶	۰/۷۸	پذیرش
Q112	مدیران موقت دولتی	۰/۹۸	۰/۸۱	۰/۵۶	۰/۷۸	پذیرش
Q113	مالکیت شبه‌دولتی	۰/۸۵	۰/۶۴	۰/۳۹	۰/۶۳	رد
Q114	عدم تخصص مدیران	۰/۹۷	۰/۷۹	۰/۵۴	۰/۷۷	پذیرش
	تم: ارزیابی					
	<u>ارزیابی رویه افشا</u>					
Q115	ارائه گزارش به صورت مستقل	۰/۹۶	۰/۷۸	۰/۵۳	۰/۷۶	پذیرش
Q116	ارائه گزارش توسط همه شرکت‌ها	۰/۹۷	۰/۸۰	۰/۵۶	۰/۷۸	پذیرش
Q117	ارائه فرمت نمونه برای صنایع	۰/۹۷	۰/۷۷	۰/۵۲	۰/۷۵	پذیرش
Q118	تحلیل حساسیت چندبعدی و غیرمبهم	۰/۹۷	۰/۷۹	۰/۵۴	۰/۷۷	پذیرش
Q119	اظهار نظر حسابرس به طور مستقیم	۰/۹۶	۰/۷۷	۰/۵۲	۰/۷۵	پذیرش
Q120	ارائه دلایل متفاوت بودن نتایج واقعی با پیش‌بینی	۰/۹۷	۰/۷۹	۰/۵۴	۰/۷۷	پذیرش
Q121	ثبت دیتاینتری اطلاعات کدال	۰/۹۵	۰/۷۵	۰/۵۱	۰/۷۴	پذیرش
Q122	عدم الزامی بودن سناریو محور برای همه شرکت‌ها	۰/۹۴	۰/۷۴	۰/۴۹	۰/۷۲	پذیرش

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر تدوین چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود در بازار سرمایه ایران بود. در این راستا، ابتدا ادبیات و پیشینه پژوهش مورد بررسی قرار گرفت و یک چارچوب اولیه به دست آمد، سپس با مصاحبه با خبرگان و با روش تحلیتم چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود استخراج شد. این چارچوب مبنای تهیه پرسشنامه جهت اخذ نظر خبرگان قرار گرفت و از طریق روش دلفی فازی تک‌مرحله‌ای اجماع خبرگان صورت پذیرفت و چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود ارائه شد.

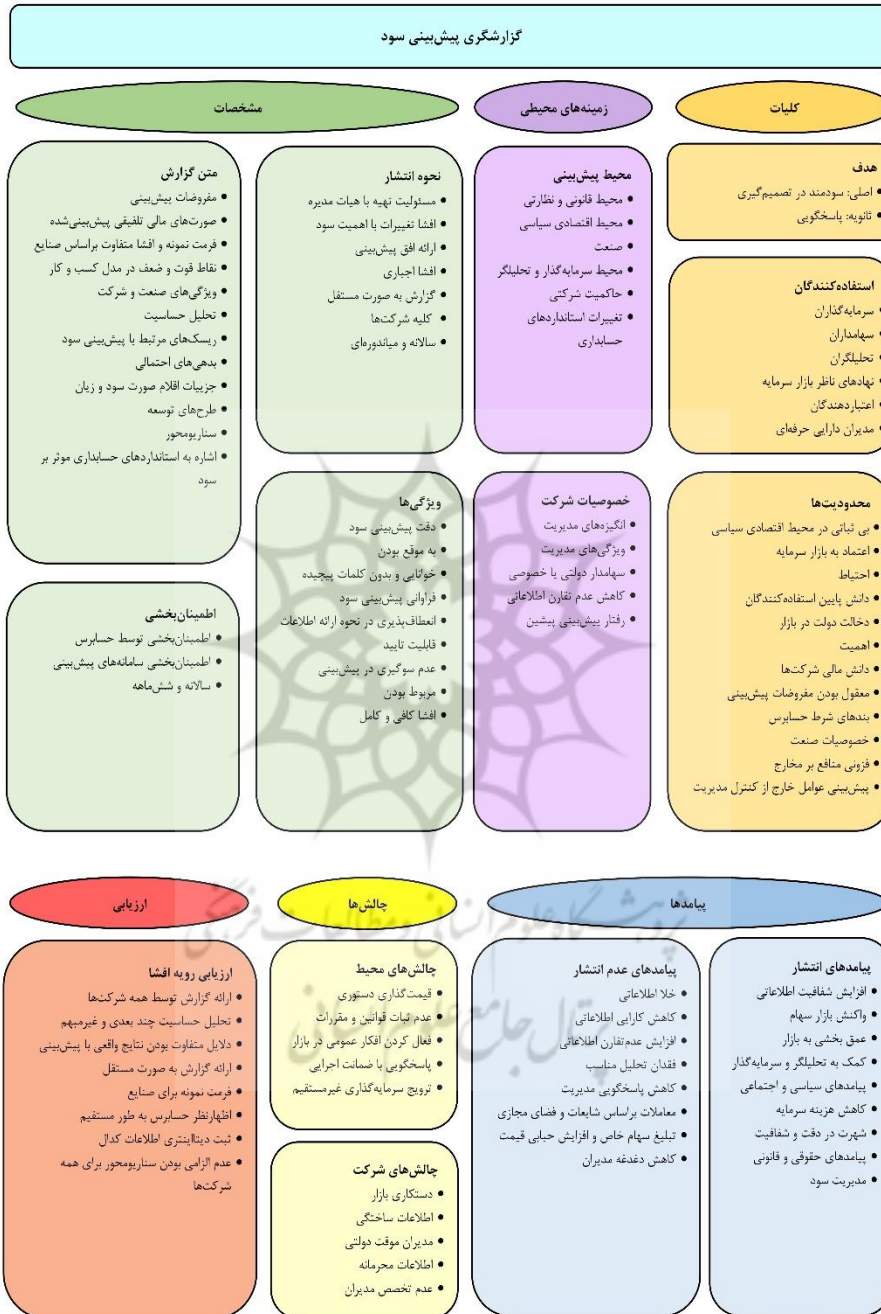
نتایج پژوهش نشان داد که از ۱۲۲ تم تفصیلی استخراج شده از طریق تحلیتم، در قالب ۶ تم اصلی و ۱۴ تم فرعی، ۹۷ تم تفصیلی، اجماع گروه دلفی را کسب نمودند و به‌عنوان اجزای چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود شناسایی شدند. این چارچوب در شکل ۲ ارائه شده است. تم‌های تفصیلی در هر تم فرعی بر اساس مقدار قطعی حاصل از فازی‌زدایی در روش دلفی فازی مرتب شده است.

بر اساس یافته‌های پژوهش، کلیات شامل هدف، استفاده‌کنندگان و محدودیت‌هاست. هدف اصلی انتشار گزارش پیش‌بینی سود ارائه اطلاعات سودمند در تصمیم‌گیری است و پاسخگویی به‌عنوان هدف ثانویه قلمداد می‌شود. سرمایه‌گذاران، سهامداران، تحلیلگران، نهادهای ناظر بازار سرمایه، اعتباردهندگان و مدیران دارای حرفه‌ای استفاده‌کنندگان گزارش هستند. محدودیت‌های گزارش، بی‌ثباتی در محیط اقتصادی سیاسی، اعتماد به بازار سرمایه، احتیاط، دانش پایین استفاده‌کنندگان، دخالت دولت در بازار سرمایه، اهمیت، دانش مالی شرکت‌ها، معقول بودن مفروضات پیش‌بینی، بندهای شرط حسابرس، خصوصیات صنعت، فزونی منافع بر مخارج و پیش‌بینی عوامل خارج از کنترل مدیریت است.

زمینه‌های محیطی شامل محیط پیش‌بینی و خصوصیات شرکت است. محیط قانونی و نظارتی، محیط اقتصادی سیاسی، صنعت، محیط سرمایه‌گذار و تحلیلگر، حاکمیت شرکتی و تغییرات استانداردهای حسابداری مؤلفه‌های محیط پیش‌بینی هستند. خصوصیات شرکت

متشکل از مؤلفه‌های انگیزه‌های مدیریت، ویژگی‌های مدیریت، سهامدار دولتی یا خصوصی، کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و رفتار پیش‌بینی پیشین است. مشخصات گزارش شامل چهار بخش نحوه انتشار، ویژگی‌ها، متن گزارش و اطمینان-بخشی است. از نظر خبرگان این گزارش باید توسط کلیه شرکت‌ها به صورت افشا اجباری و گزارش مستقل در دوره‌های زمانی سالانه و میان‌دوره‌ای منتشر شود. دقت پیش‌بینی سود، به موقع بودن، خوانایی و بدون کلمات پیچیده، فراوانی پیش‌بینی سود، انعطاف‌پذیری در نحوه ارائه اطلاعات، قابلیت تأیید، عدم سوگیری در پیش‌بینی، مربوط بودن و افشا کافی و کامل از جمله ویژگی‌های مهم گزارش است. در متن گزارش اطلاعاتی مهمی شامل مفروضات پیش‌بینی، صورت‌های مالی تلفیقی پیش‌بینی شده، فرمت نمونه و افشا متفاوت بر اساس صنایع، نقاط قوت و ضعف در مدل کسب‌وکار، ویژگی‌های صنعت و شرکت، تحلیل حساسیت، ریسک‌های مرتبط با پیش‌بینی سود، بدهی‌های احتمالی، جزئیات اقلام صورت سود و زیان، طرح‌های توسعه، سناریو محور و اشاره به استانداردهای حسابداری مؤثر بر سود افشا شود. حسابرس در خصوص گزارش‌های شش‌ماهه و سالانه اطمینان-بخشی کند.

شکل ۲. چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود

پیامدهای گزارش شامل پیامدهای انتشار و عدم انتشار گزارش است. افزایش شفافیت اطلاعاتی، واکنش بازار سهام، عمق‌بخشی به بازار، کمک به تحلیلگر و سرمایه‌گذار، پیامدهای سیاسی و اجتماعی، کاهش هزینه سرمایه، شهرت در دقت و شفافیت، پیامدهای حقوقی و قانونی و مدیریت سود پیامدهای مهم انتشار گزارش است. خلأ اطلاعاتی، کاهش کارایی اطلاعاتی، افزایش عدم تقارن اطلاعاتی، فقدان تحلیل مناسب، کاهش پاسخگویی مدیریت، معاملات بر اساس شایعات و فضای مجازی، تبلیغ سهام خاص و افزایش حبابی قیمت و کاهش دغدغه مدیران پیامدهای مهم عدم انتشار گزارش قلمداد می‌شود.

چالش‌ها در دو سطح محیط و شرکت طبقه‌بندی شده‌اند. قیمت‌گذاری دستوری، عدم ثبات قوانین و مقررات، فعال کردن افکار عمومی در بازار، پاسخگویی با ضمانت اجرایی و ترویج سرمایه‌گذاری غیرمستقیم چالش‌های محیطی در خصوص گزارش است. دست‌کاری بازار، اطلاعات ساختگی، مدیران موقت دولتی، اطلاعات محرمانه و عدم تخصص مدیران چالش‌های مهم در سطح شرکت بیان شده است.

در نهایت به ارزیابی رویه فعلی گزارشگری پرداخته شد. کلیه نقدها و ارزیابی‌های صورت گرفته در خصوص ابلاغیه سال ۱۴۰۰ سازمان بورس درباره گزارش پیش‌بینی سود دارای اهمیت هستند. این نقدها شامل ارائه گزارش توسط همه شرکت‌ها، تحلیل حساسیت چندبعدی و غیرمبهم، ارائه دلایل متفاوت بودن نتایج واقعی با پیش‌بینی، ارائه گزارش به صورت مستقل، ارائه فرمت نمونه برای صنایع، اظهارنظر حسابرس به طور مستقیم، ثبت دیتاینتری اطلاعات کدال و عدم الزامی بودن سناریو محور برای همه شرکت‌هاست.

نتایج این پژوهش با ارائه مؤلفه‌های چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود می‌تواند هیئت تدوین استانداردهای حسابداری ایران را در تدوین استانداردها یاری رساند. سازمان بورس و اوراق بهادار می‌تواند از چارچوب تدوین شده مخصوصاً تم ارزیابی جهت اصلاح و ارائه مقررات مربوط به گزارشگری پیش‌بینی سود استفاده نماید. سرمایه‌گذاران می‌توانند با استفاده از نتایج این پژوهش با شناخت بیشتر از گزارش پیش‌بینی سود، آن را در

تصمیمات سرمایه‌گذاری مدنظر قرار دهند. ناشران ثبت‌شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار می‌توانند از چارچوب مزبور جهت بهبود افشای اطلاعات و تهیه گزارش‌ها استفاده نمایند.

از جمله محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به این موارد اشاره کرد. به‌کارگیری پرسشنامه یک محدودیت درون‌زا در تحقیقات علوم انسانی در نظر گرفته می‌شود و این پژوهش نیز استثنا نیست. محدودیت زمانی، دانش متفاوت خبرگان و میزان علاقه آن‌ها به موضوع پژوهش در کیفیت پاسخگویی خبرگان به سؤالات پرسشنامه تأثیرگذار است.

تعارض منافع

تعارض منافع ندارم.

سپاسگزاری

از همه اساتید عزیز و گرامی و خبرگان ارجمندی که در این راه بنده را یاری نمودند و همچنین از همکاری سایر عزیزان دانشگاه علامه طباطبائی کمال تشکر و قدردانی را دارم.

ORCID

Mohammad Javad Salimi <https://orcid.org/0000-0001-5526-5194>

Ghassem Blue <https://orcid.org/0000-0002-6984-6368>

Maghsoud Amiri <https://orcid.org/0000-0002-0650-2584>

Hamed Zakeri <https://orcid.org/0000-0002-0838-5588>

منابع

۱. ابراهیمی کردلر، علی؛ ذاکری، حامد (۱۳۸۸). بررسی مدیریت سود با استفاده از فروش دارایی‌ها. *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، (۳) ۱۲۳-۱۳۵.
۲. باغومیان، رافیک؛ محمدی، حجت؛ نقدی، سجاد (۱۳۹۵). نوسان متغیرهای کلان اقتصادی و پیش‌بینی سود توسط مدیران. *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، (۱۳) ۵۰-۸۸.
۳. حساس یگانه، یحیی؛ مرفوع، محمد؛ نقدی، معصومه (۱۳۹۶). رابطه دقت پیش‌بینی سود با کارایی سرمایه‌گذاری. *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، (۱۴) ۵۴-۷۲.
۴. قائمی، محمدحسین؛ اسکندرلی، طاهر (۱۳۹۱). بررسی رفتار مدیران شرکت‌ها در پیش‌بینی سود سالیانه. *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، (۱۰) ۴۰-۷۵.
۵. مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی (۱۳۹۳). *مبانی نظری حسابداری و گزارشگری مالی (نشریه ۱۱۳ سازمان حسابرسی)*. تهران: انتشارات سازمان حسابرسی.
۶. نیک‌زاد چالشتری، قدرت‌الله؛ عربصالحی، مهدی؛ فروغی، داریوش (۱۴۰۰). تبیین مدلی برای سنجش سرمایه‌انسانی مدیرعامل با استفاده از شاخص آنتروپی شانون و بررسی اثر آن بر کیفیت پیش‌بینی سود. *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، (۱۸) ۶۹-۸۴.

References

7. Ajinkya, B. B., & M. J. Gift. (1984). Corporate managers' earnings forecasts and symmetrical adjustments of market expectations. *Journal of Accounting Research*, 22(2), 425-444.
8. Bazine, E., & Vural, D. (2011). "Voluntary Disclosure of Financial Targets". *Empirical Evidence from Manufacturing Firms Listed on the Stockholm Stock Exchange during 2001 to 2009*. School of Business, Economics & Law, Gothenburg University.
9. Bini, L., Giunta, F., & Dainelli, F. (2010). Signalling theory and voluntary disclosure to the financial market. Evidence from the profitability indicators published in the annual report. Available at www.ssrn.com.
10. Choi, G. H. (2000). *A reexamination of bias in management earnings forecasts* [Ph.D. Dissertation], university of Illinois at urbana-champaign.
11. Han J. (2013). A literature synthesis of experimental studies on management earnings guidance. *Journal of Accounting Literature*, 31, 49-70.

12. Hirst, D. E., Koonce, L., & Venkataraman, S. (2008). Management Earnings Forecasts: A Review and Framework. *Accounting Horizons*, 22(3), 315-338.
13. Hope, O.K., Li, C., Ma, M.S., & SU, X. (2022). Is silence golden sometimes? Management guidance withdrawals during the COVID-19 pandemic. *Review of Accounting Studies*, 1-42.
14. Huang, X., Li, X., Tse, S., & Tucker, J. W. (2013). Mandatory vs. Voluntary management Earnings Forecasts in China. Available at www.ssrn.com.
15. International Accounting Standard Board (IASB). (2010). *The Conceptual Framework for Financial Reporting*, IASB, London.
16. Kato, K., Skinner, D.J., & Kunimura, M. (2009). Management Forecasts in Japan: An Empirical Study of Forecasts that Are Effectively Mandated, *The Accounting Review*, 84(5), 1575-1606.
17. Kitagawa, N. (2021). Macroeconomic uncertainty and management forecast accuracy. *Journal of Contemporary Accounting & Economics*, 17(3).
18. Liao, Ch., San, Z., Tsang, A., & Yu, M. (2023). Executive extraversion and voluntary disclosure: evidence from management earnings forecasts, *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*, 30(1), 56-71.
19. Otomasa, SH., Shiiba, A., & Shuto, A. (2020). Management Earnings Forecasts as a Performance Target in Executive Compensation Contracts. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 35(1), 139-167.
20. Preussner, N.A., & Aschauer, E. (2022). The Accuracy and Informativeness of Management Earnings Forecasts: A Review and Unifying Framework. *Accounting Perspectives*, 21(2), 272-330.
21. Skinner, D. (1994). Why firms voluntarily disclose bad news. *Journal of Accounting Research*, 32, 38-60.
22. Wang, B.Y., Lu, CH., Zhang, J., & Yu, H. (2022). Majority Shareholders' Stock Sales, Dual Agency Conflicts, and Management Earnings Forecasts. *Emerging Markets Finance and Trade*, 58(7), 1883-1897.
23. Wiedman, C. (2000). Discussion of: voluntary disclosure and equity offerings: Reducing information asymmetry or hyping the stock? *Contemporary Accounting Research*, 17(4), 663-669.

References [In Persian]

1. Baghoomian, R., Mohammadi, H., & Naghdi, S. (2016). Macroeconomic Variables Fluctuations and Management Earnings Forecast. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 50(13), 65-88. [In Persian]

2. Ebrahimi Kordlar, A., & Zakeri, H. (2009). Investigation of Earnings Management Through Asset Sales. *Journal of Accounting and Auditing Researches*, 3, 123-135. [In Persian]
3. Ghaemi, M.H., & Eskandarli, T. (2013). The Survey of Management Behavior in Annual Earnings Forecast. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 40(10), 53-75. [In Persian]
4. Hassas Yeganeh, Y., & Marfou, M., & Naghdi, M. (2017). The Relation between Earnings Forecast Accuracy and Investment Efficiency. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 54(14), 51-72. [In Persian]
5. Nikzad Chaleshtori, GH., & Arabsalehi, M., & Foroghi, D. (2021). Modeling for CEO Human Capital Measurement by Shannon Entropy Index and It's Effect on Earnings Forecasts Quality. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 69(18), 55-88. [In Persian]
6. Specialized Research Center for Accounting and Auditing. (2014). *Theoretical foundations of accounting and financial reporting (Publication 113 of Auditing Organization)*. Tehran: Publications of Audit Organization. [In Persian]

استناد به این مقاله: سلیمی، محمدجواد، بولو، قاسم، امیری، مقصود، ذاکری، حامد. (۱۴۰۲). ارائه چارچوب گزارشگری پیش‌بینی سود در بازار سرمایه ایران، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۷۳-۱۰۶.

DOI: 10.22054/qjma.2023.71745.2433

Empirical Studies in Financial Accounting is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.